

**ODSJEK ZA MOTORIČKE POREMEĆAJE,
KRONIČNE BOLESTI I ART-TERAPIJE**
Department for the Studies of the Motoric Disturbances, Chronic
Diseases and Art therapies
Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Faculty of Education and Rehabilitation Sciences
UNIVERSITY OF ZAGREB

"PRAKTIKUM IZ KREATIVNA TERAPIJE II "

TEORIJSKE I PRAKTIČNE ODREDNICE U PODRUČJU PRIMJENE KREATIVNE TERAPIJE

REHABILITACIJA – SOFROLOGIJA – KREATIVNA TERAPIJA

holistički i integrativni pristupi

- R E H A B I L I T A C I J A -

NAČELO INTERDISCIPLINARNOSTI I KOMPLEMENTARNOST

OBNAVLJANJE FIZIČKIH, PSIHOLOŠKIH I PSIHOSOCIJALNIH
DIMENZIJA OSOBNOSTI

S O F R O L O G I J A

SÔS = sklad, ravnoteža; PHREEN = duh, svijest, razum; LOGOS = proučavanje, znanost; SOPHIA = mudrost

**PREDSTAVLJA ISTODOBNO FILOZOFIJU,
ZNANOST I TERAPIJU**

- CILJ –

**TUMAČI SE U PODRUČJU UNIVERZALNOG
I TRANSCENDENTALNOG HUMANIZMA**

**ISTRAŽIVANJE I PODRŽAVANJE
SKLADA LJUDSKE OSOBNOSTI**

PRIMJENA RAZLIČITIH TEHNIKA U SVHU POTICANJA:

⊕ DINAMSKE RELAKSACIJE

⊕ UVIDA U DOMINANTNE SADRŽAJE SVIJESTI

⊕ AUTOREGULACIJE BIODINAMIČKIH I PSIHOSOCIJALNIH PROCESA

Kreativna terapija i ekspresivne art-terapije

Creative Therapy and Expressive Art-therapies

Göckel, A.: Stroking the Keys

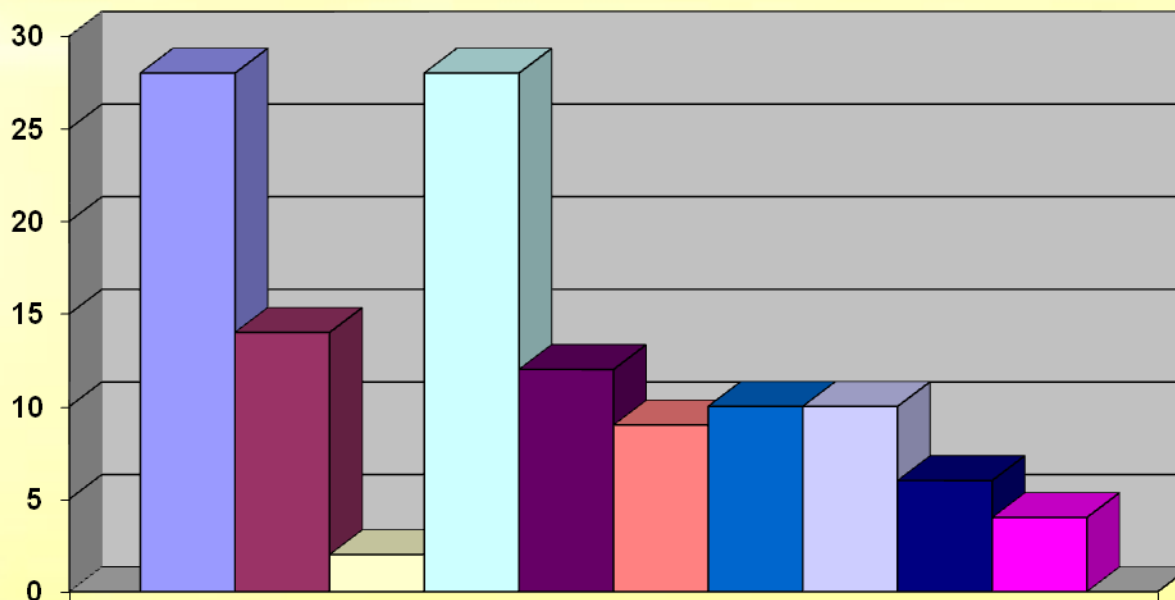
**EVROPSKA AKADEMIJA ZA PSIHOSOCIJALNO
ZDRAVLJE I POTICANJE KREATIVNOSTI**
**The European Academy for Psychosocial Health
and Promotion of Creativity**

**KREATIVNA TERAPIJA PREDSTAVLJA
INTEGRATIVNI, DUBINSKO-PSIHOLOŠKI I
HERMENEUTSKI PRISTUP KOJI OBUHVAĆA
VERBALNE I NEVERBALNE OBLIKE KOMUNIKACIJE**

Grafikon 1: Pregled tema istraživanja objavljenih u časopisu "THE ARTS IN PSYCHOTHERAPY" u razdoblju od 2001. do 2005. godine

Copyright © 2009 Elsevier Ltd. Formerly known as Art Psychotherapy

- Likovna terapija / Art-therapy
- Dramaterapija-psihodrama / Drama therapy - Psychodrama
- Imaginacija, meditacija, hipnoza / Imagery, meditation, hypnosis
- Glazboterapija / Music therapy
- Crtež / Drawings
- Evaluacija - procjena / Evaluation - assessment
- Psihička oboljenja / psychical diseases
- Terapija plesom/pokretom / Dance-movement therapy
- Biblioterapija / Bibliotherapy
- Teorija-edukacija / Theory-education

EX-GEN KREATIVNA TERAPIJA

izvorni model kreativne terapije razvijen na Odsjeku za studij motoričkih poremećaja, kroničnih bolesti i Art-terapije na ERF-Sveučilišta u Zagrebu

**Primjena glazbenih i vizualnih podražaja,
boja, mirisa, dodira, pokreta...**

vođena imaginacija, relaksacija, hipnagogna stanja, simbolizacija tijelom, pokret/ples, scenska ekspresija, psihodrama, masaža, analiza sna, glazboterapija, likovno izražavanje...

- otkrivanje estetske dimenzije egzistencijalnog iskustva
- aktualizacija kreativnih potencijala
- terapijska katarza
- autoregulacija biodinamičkih i psihosocijalnih procesa u povezanosti s doživljajem sebe

**ZADOVOLJSTVO, OPUŠTANJE, USKLAĐENOST VANJSKIH PODRAŽAJA
S VLASTITIM VRIJEDNOSNIM, GENERIČKIM I ESTETSKIM ISKUSTVOM**

PSIHOFIZIČKA HOMEOSTAZA

OSNOVNI PRISTUPI U PODRUČJU PRIMJENE KREATIVNE TERAPIJE

Odabir terapijskog pristupa, ili njihova kombinacija, ovisi o definiranom problemskom području, sklonostima i motivaciji klijenta, te strukturi terapijske seanse.

**U konceptu kreativne terapije,
uz primjenu osnovnih terapijskih pristupa,
koriste se i dodatne srodne tehnike kao što su:
*progresivna psihofizička relaksacija, vježbe disanja,
vođena imaginacija, te stimulacija komplementarnih
osjetilnih podražaja (uz primjenu dodira, mirisa,
glazbenih ili svjetlosnih predložaka).***

**EDUKACIJA, PRAKTIČNA PRIMJENA I ISTRAŽIVANJA
U OKVIRU STUDIJSKOG MODULA:**

Rehabilitacija, sofrologija, kreativna terapija i art/ekspresivne terapije

I ZNANSTVENOG PROJEKTA

"Komplementarne suportivne terapije i razvoj životnog potencijala"

podržanog od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Slika 1a

Slika 1b

Slika 1a i 1b: Likovno izražavanje na temu „Ritual vatre i ples svijeća” uz glazbene predloške Christoph Willibalda Glucka (1714.-1787.) - „Melodie” iz „Orfeja” i Frédérica Chopina (1810-1849) - „Nokturno”

Slika 2: Plesni pokret u terapiji na temu Bocherrinijev menuet

Slika 3a

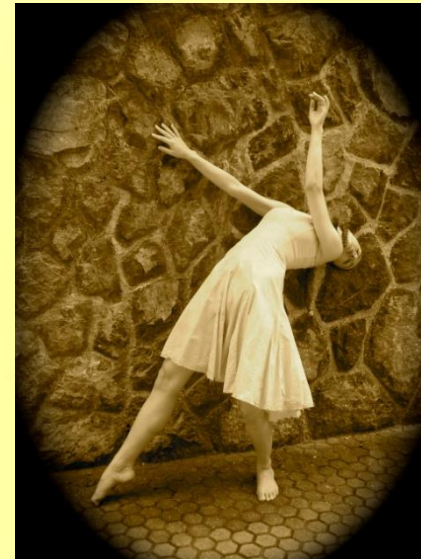
Slika 3b

Na 3a i 3b prikazana je primjena *EX-GEN kreativne terapije* kao komplementarno-suportivnog terapijskog pristupa u postoperativnom liječenju i rehabilitaciji pacijentica s rakom dojke. Prikazani su elementi sofroterapije, hipnoterapije i fotodinamske terapije uz primjenu plesnog pokreta i zvuka flaute

Slika 4

Na slici 4 prikazan je crtež pacijentice nakon izvršene mastektomije, na temu sjećanje na trenutke provedene s bliskim prijateljem, kojem je pacijentica dala naslov „*Svijet mira na nebu*“.

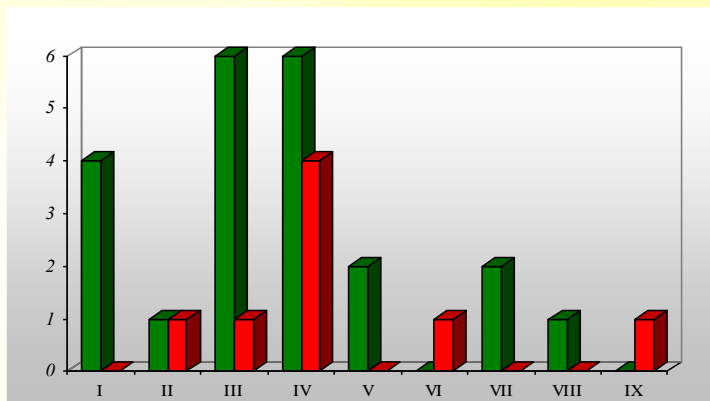

Slika 5

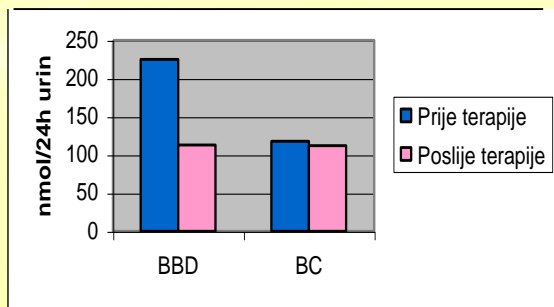
„*Terpsihora - klinički ples*“ kao oblik vođene imaginacije i izražavanja tijelom u kreativnoj terapiji.

NEKI PRIMJERI PROCJENE PSIHOFIZIOLOŠKIH I BIHEVIORALNIH DIMENZIJA U OKVIRU PRIMJENE KREATIVNE TERAPIJE

- MULTIDIMENZIONALNI PRISTUP -

Rezultati na Simptom ček-listi SCL-90

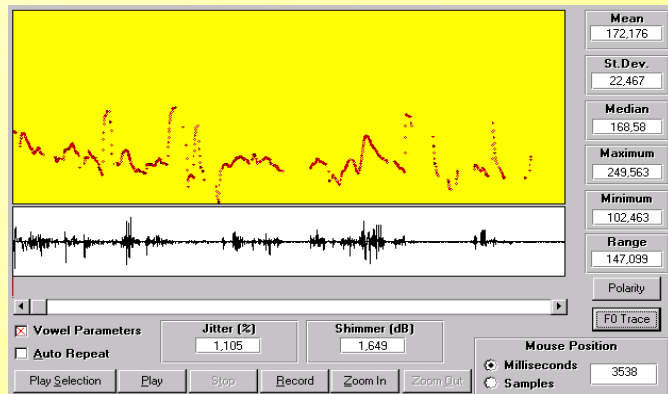

Sekrecija noradrenalina prije i poslije programa kreativne terapije

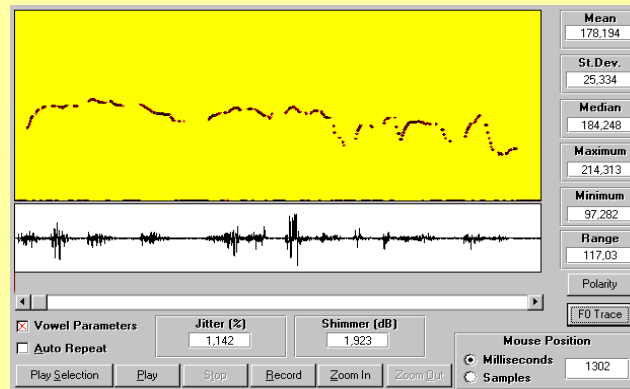

Biofeedback procjena fizioloških funkcija

AKUSTIČNA ANALIZA PROZODIJSKIH KARAKTERISTIKA GLASA U PROCJENI VARIJABLE "Osjećam se loše"

prije terapijske seanse

poslije terapijske seanse

L I T E R A T U R A

- 1. ECArTE – *European Consortium for Arts Therapies Education - 24. opća skupština Evropskog konzorcija sveučilišta ECArTE za edukaciju u području art-terapija*, Hrvatska udruga za sofrologiju, kreativne terapije i art/ekspresivne terapije, ERF Sveučilišta u Zagrebu , Zagreb, 2009.**
- 2. Martinec, R. (2000): *Art-terapija u konceptu komplementarnih suportivnih pristupa u rehabilitaciji*. Defektologija, Defektološki fakultet Sveučilišta u Tuzli, Vol. 5. (5), 25-30**
- 3. Prstačić, M., Martinec, R. (1992): *Terapija i kreativnost u jedinstvu duha i tijela*. Defektologija, 28., br. 1-2., 181-188.**
- 4. Prstačić, M. (2003): *Ekstaza i geneza: Znanost, umjetnost i kreativna terapija u psihosocijalnoj onkologiji i sofrologiji*, Medicinska knjiga, Zagreb**
- 5. Rešetić, J., Prstačić, M., Vizner, B., Vrkljan, I., Čabrić, T., Stančić, V., Lukač, J., Gnjidić, Ž. (2002). *Kratkotrajna kreativna art psihoterapija i sekrecija stresnih hormona u grupi pacijentica s karcinomom i benignom bolesti dojke*. 1. Internacionalni simpozij "Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala", Zbornik radova. ERF Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska udruga za psihosocijalnu onkologiju,**
- 6. *The National Coalition of Creative Arts Therapies Associations (NCCATA)*, <http://www.nccata.org>**